

УДК 338.48:330.341.1.(477)

**ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В МЕНЕДЖМЕНТ
ГОТЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА: АВТОМАТИЗОВАНІ СИСТЕМИ
УПРАВЛІННЯ ГОТЕЛЮ****БІЛАК Г.Г., ПУЙО Г.І.***Мукачівський державний університет*

Готельно-ресторанний бізнес в Україні є високодохідною галуззю, що динамічно розвивається. Успіхи провідних світових готельно-ресторанних комплексів полягає у забезпеченні високої якості послуг, їх швидкому оновленні, зниженні витрат й інтеграції зусиль персоналу пов'язані з тим, що в них створені високоефективні системи управління. Аналіз характеристики як туристського ринку, так і світових досягнень у теорії та практиці управління має велике значення для ефективної управлінської політики готелю. Ці загальні тенденції повинні враховуватися у вітчизняній практиці управління готельно-ресторанним бізнесом.

Вплив інформаційних технологій на управління готельним підприємством величезний, оскільки прямо пов'язаний з підвищенням ефективності роботи як кожного менеджера окремо, так і готелю в цілому. Вони прямо впливають на конкурентоздатність на сьогоднішньому ринку.

Метою статті є вивчення всіх аспектів участі інформаційних технологій в управлінні сучасними готельним комплексом.

Теоретичну і методологічну основу наукового пошуку складають праці вітчизняних та закордонних вчених з питань впровадження і використання систем автоматизації управління готельним підприємством.

Встановлено, що використання готельними комплексами автоматизованих систем управління, сприяє підвищенню ефективності обслуговування, посилення оперативності та інтенсивності операційно-технічних процесів господарської діяльності. Беззаперечним є економічна вигода від їх впровадження та економічний ефект від їх використання.

Наукова новизна роботи полягає в тому, що на основі аналізу функціональних можливостей АСУ вітчизняних та зарубіжних виробників визначено які з них здатні найкраще відповідати вимогам ефективного управління сучасним готелем.

Ключові слова: інформаційні технології, автоматизована система управління, автоматизація готелю, програмні модулі, управління підприємством готельного бізнесу.

Сучасне готельне підприємство являє собою складний комплекс функціональних ланок, від злагодженості роботи якого залежить успішність існування підприємства на ринку. Враховуючи сучасні тенденції в сфері гостинності і конкуренцію, яка посилюється, виникає необхідність забезпечення оперативності і точності роботи персоналу і готельного комплексу в цілому. Рішенням даної проблеми можливе лише за рахунок введення систем автоматизації роботи готелю, тобто введення Автоматизованих Систем Управління (АСУ) готелем (в англійському варіанті – Hotel Management System (HMS)).

Об'єкти та методи дослідження. Питання аналізу інформаційних технологій та автоматизованих систем управління готелями розглядали у своїх роботах Л. І. Агафонова, О. В. Оліфірова, М. М. Скопень, К. С. Федосова, Б. Б. Імлашева, О. Б. Нонікова. Проблеми автоматизації діяльності підприємств готельного бізнесу висвітлено в роботах В. М. Вдовина, М. А. Морозова, Ж. А. Пророчука, Х. Р. Роглева та інші.

Проте єдина концепція формування управлінських технологій в Україні відсутня, потребують окремих досліджень та уточнень методичні підходи до визначення сутності, мети автоматизованих систем, методики їх використання та оцінки їх якості.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження роботи та функцій АСУ в готельному бізнесі, зокрема розглянути та проаналізувати основні системи автоматизації, що діють на українському ринку.

Результати та їх обговорення. Економія і раціональне використання матеріальних ресурсів є одним з істотних чинників підвищення прибутковості готельного підприємства. Головними джерелами економії, застосування яких дозволяє зменшити витрати таких дорогих матеріальних ресурсів, як вода та електроенергія, є впровадження у господарську діяльність нових інформаційних технологій.

Інформаційна технологія (ІТ) – це комплекс методів і процедур, за допомогою яких реалізуються функції збирання, передавання, оброблення, зберігання та доведення до користувача інформації в організаційно-управлінських системах з використанням обраного комплексу технічних засобів [5, с. 311].

Інформаційні технології в на ринку готельних послуг призначені для автоматизації діяльності з реалізації готельних послуг споживачеві.

Автоматизована система управління або АСУ готелю – це спеціалізований пакет програм, що забезпечує роботу готельного персоналу на своїх робочих місцях і оперативне прийняття рішень на всіх етапах технологічного циклу, від резервування місць до отримання звіту по діяльності готелю [1, с. 12].

Термін «автоматизована», на відміну від терміна «автоматична» підкреслює збереження за людиною-оператором деяких функцій, або найбільш загального, стратегічного характеру, або тих, які не піддаються автоматизації.

Автоматизація готелю – це спосіб зберегти гроші та ресурси за рахунок автоматичного виконання більшості рутинних процесів, який забезпечує швидше повернення витрат та встановлення централізованого управління.

Системи управління готелями відносяться до класу особливого програмного забезпечення, так званої PMS (Property Management Systems – системи управління об'єктами нерухомості). Крім власне HMS, до них відносяться програми для інших об'єктів індустрії гостинності (ресторани, бари, спортивні та розважальні комплекси і т.д.), а також системи управління магазинами, складами, державними установами і т.п. [6, с. 93].

Таким чином, автоматизовані системи управління для готельних підприємств є комплексом інтегрованих підсистем, що створюють ефективне середовище взаємодії співробітників, клієнтів і ділових партнерів (туристичних агентств, корпоративних клієнтів і туроператорів) [3].

І хоча ціна таких систем висока, згідно з дослідженнями корпорації Microsoft, більшість готелів Західної Європи (особливо мережевих) періодично встановлюють нову систему управління. Це викликано темпами зростання конкурентної боротьби і технологічного прогресу – якщо раніше готелі змінювали технічне оснащення в середньому кожні 7 – 9 років, то сьогодні – кожні 3 – 5 років, і тенденція скорочення цього терміну зберігається [2, с. 21].

Слід відзначити, що на вибір тієї чи іншої АСУ безпосередньо впливає розмір готелю. Для мережевих готелів питання впровадження системи автоматизованого управління, як правило, вирішений, тобто встановлюється система, яка використовується в даній готельній мережі.

Для незалежних готелів актуальний вибір оптимальної системи автоматизації. До сих пір деякі малі готелі, що мають невеликий номерний фонд, вважають за краще створювати власний програмний продукт. Зазвичай він являє собою базу даних гостей, номерного фонду і забезпечує автоматизацію елементарних функцій управління. Такий шлях не можна вважати оптимальним.

Подібні програми за своїми функціональними можливостями не можуть конкурувати з професійними системами управління готелями. Вони тимчасово вирішують проблему деяких вузьких місць, але повністю забезпечити комплексну автоматизацію управління готелем не здатні. Навіть якщо витрати на розробку таких програм малі, витрати на їх модернізацію і вдосконалення можуть набагато підвищити вартість професійної системи управління готелем.

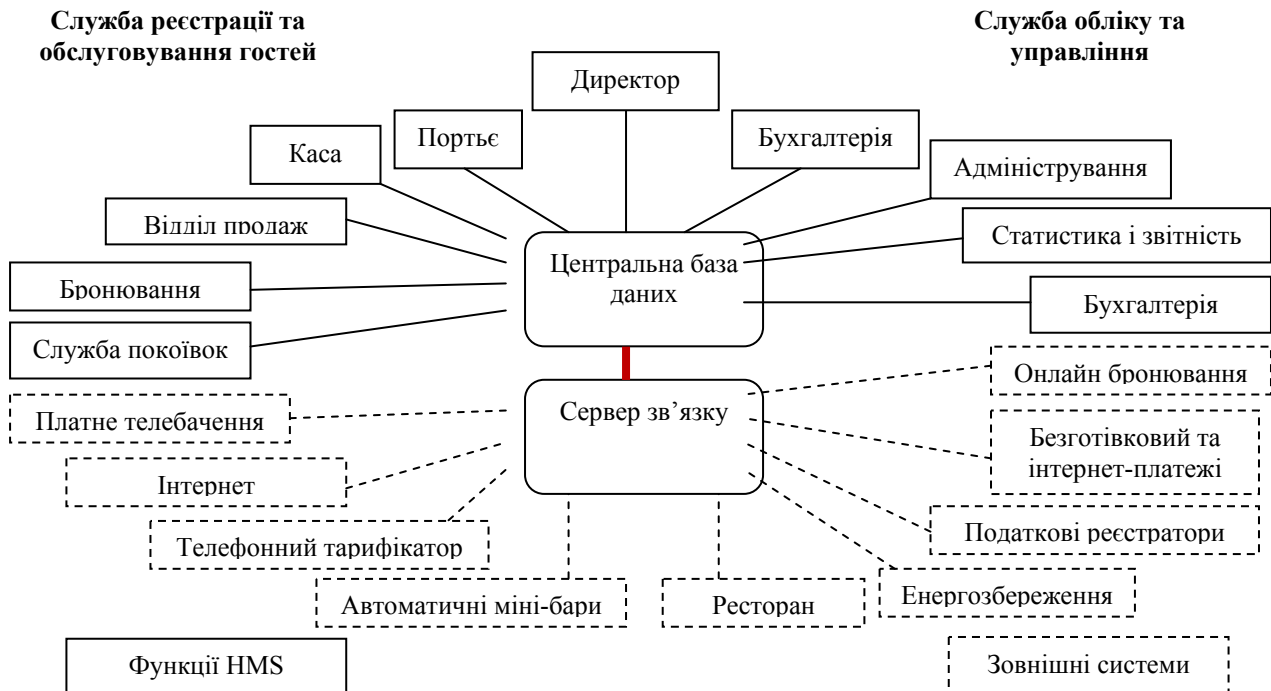
Потрібно враховувати і те, що програма, що розробляється для одного готелю зазвичай дозволяє автоматизувати вже існуючу систему управління з усіма її проблемами, помилками і недоліками. У професійних системах управління готелями використовуються

добре відпрацьовані технології. Ці системи побудовані з урахуванням світового досвіду управління готельними підприємствами. Часто ефективність їх застосування забезпечується не тільки за рахунок автоматизації, а й за рахунок зміни традиційних управлінських бізнес-процесів.

В ряді випадків використання даних інформаційних технологій управління потребує суттєвої організаційної перебудови управління готелем в цілому, що зазвичай дає позитивний ефект, хоча деколи приводить до виникнення складнощів організаційного характеру.

Загальними особливостями ІТ-готелів є автоматизація процесів планування, обліку і управління основних напрямків діяльності готелю [8, с. 145].

Тому загалом їх можна розглядати як інтегровану сукупність таких основних підсистем: управління фінансами, управління матеріальними потоками, управління обслуговуванням, управління якістю, управління персоналом, управління збутом, аналіз фінансів, собівартості, оборотних коштів, управління маркетингом тощо. Типова модель набору модулів і зовнішніх систем в АСУ готелю (див. рис. 1.).

Рис. 1. Типова модель набору модулів і зовнішніх систем в АСУ готелю

Як бачимо, така система складається з декількох різних модулів, блоків, компонентів або підсистем в залежності від категорії, місткості, потреб готелю і поставлених завдань [7, с. 61].

Між тим, не всі АСУ для готелів пропонують модулі для ресторанного господарства, що по суті є надзвичайно важливим фактором. Аналіз наявності модулів для ресторанного господарства у складі відомих АСУ готельними комплексами наведено у табл. 1.

Таблиця 1.

Наявність модулів для ресторанного господарства в АСУ готелів

Система	Модулі для підприємства харчування
Fidelio Front Office	«Система складського обліку»
Lodging Touch LIBICA	–
CENTIUM PMS	«Конференції та банкети»
Едельвейс (Росія)	«Банкет»
UCS Shelter	«Ресторан (R-Keeper)»
Hotel – 2000	«Restaurant-2000», «Stock-2000»
Готель «Hotel»	«Бари-Ресторани»
Російський готель	«Ресторан»
Синімекс: Готель	–
KEI-Hotel	–
АБИ-Гостиничный комплекс	«Ресторан», «Склад», «Бар»
NAVISION	«Management of Restaurant»

Наявність у складі АСУ готелю такого програмного модулю дає додаткові переваги: дана програма об'єднує в собі як систему управління готелем, так і систему автоматизації ресторану з єдиною системою управлінського обліку. Адже практично на території будь-якого готельного комплексу знаходиться ресторан, бар, кафе або їдальня. Введення окремої системи автоматизації ресторану і окремої системи автоматизації готелю не є оптимальним і економічно обґрунтованим.

Слід відмітити, типова інформаційна технологія управління, зокрема і АСУ готелю, повинна відповідати наступним вимогам:

- 1) відповідати нормам українського законодавства;
- 2) охоплювати всі сторони виробничо-господарської, фінансової діяльності готелю;
- 3) бути сучасним і конкурентоспроможним інформаційним продуктом у своєму класі;
- 4) мати можливість модернізації програм у зв'язку;
- 5) забезпечувати надійність і безпеку зберігання даних, мати захист від несанкціонованого доступу як по окремим технологічним операціям, так і по системі управління в цілому, а в разі несанкціонованого доступу вміти виявляти його;
- 6) мати гнучке і швидке налаштування параметрів відповідно до особливостей конкретного готельного підприємства;
- 7) мати фірмову технічну підтримку (проведення консультацій, семінарів, тощо);
- 8) володіти потужним статистичним і аналітичним блоками для оперативного аналізу діяльності готельного комплексу і прийняття стратегічних рішень;
- 9) використовуватися на базі архітектури «Клієнт-сервер», забезпечуючи обробку інформації, що знаходиться в різних місцях, без втрат продуктивності [4, с. 84].

В Україні готельні системи з'явилися в середині 90-х років ХХ століття. В даний час на ринку присутні близько десятка продуктів від різних виробників, більшість з них – зарубіжні

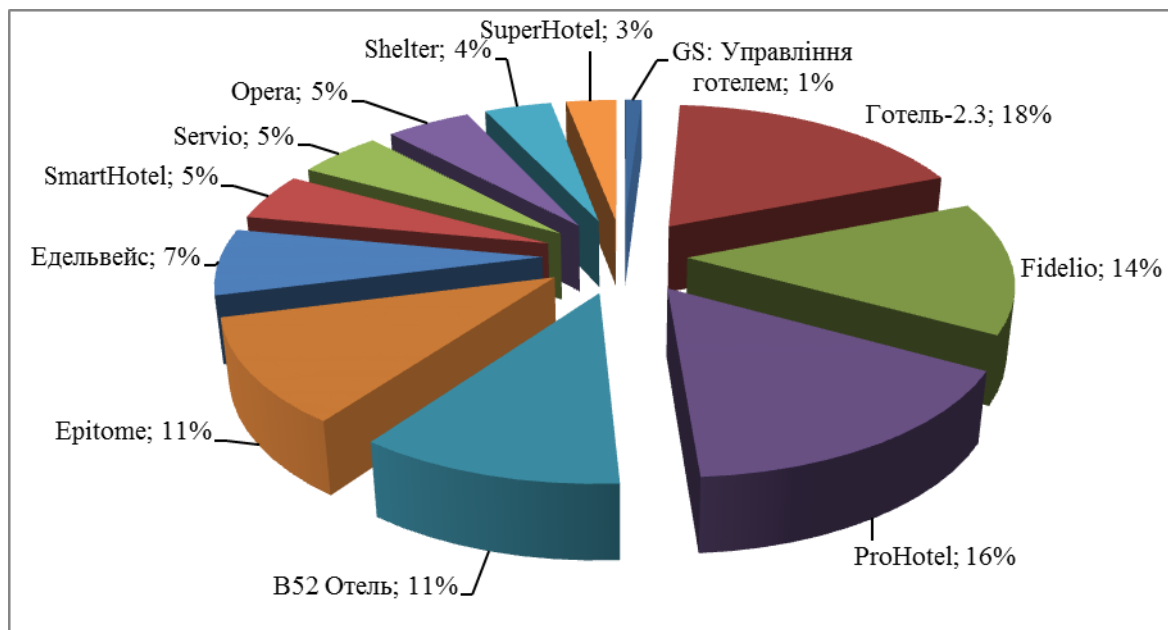
Основні готельні системи, присутні на ринку України, представлені в таблиці 2.

Таблиця 2.

АСУ готелю, що використовуються в Україні

Країна-виробник	АСУ	Частка у загальному обсязі
Україна – «Глобал Софт»	GS: Управління готелем	1%
Україна - «Топ Поинт АйТи»	ProHotel	16%
Україна - «Студія ПЛЮС»	B52 Отель	11%
Україна - «Альтинент»	SuperHotel	3%
Україна - «Смарт Лаб»	SmartHotel	5%
Росія - «Рексофт»	Едельвейс	7%
Росія - «НКТ»	Servio	5%
Росія - UCS	Shelter	4%
Росія - «Интеротель»	Отель-2.3	18%
США - MICROS-Fidelio	Fidelio	14%
США - SoftBrand	Epitome	11%
США - MICROS-Fidelio	Opera	5%

Співвідношення між кількістю реалізованих в Україні готельних проектів на HMS-системах різних торгових марок станом на грудень 2015 р. представлено на рис. 2.

Рис. 2. Структура інсталяцій АСУ готелів в Україні станом на грудень 2015 р.

Як бачимо, більшість готелів використовує АСУ вітчизняного виробництва. Це пов'язано, насамперед, з кращим пристосуванням таких АСУ до потреб національного ринку і, звичайно з більш лояльною ціновою політикою.

Специфічні особливості вітчизняних АСУ готелів, локалізованих для українського ринку, – загальні для пострадянського простору в цілому.

Західні системи дають співробітникам значну свободу в прийнятті рішень. У наших умовах така довірливість може привести до неприємностей, тому програми російської і української розробки створюються так, щоб максимально обмежити свободу дій персоналу.

В іншому – принаймні за основними функціями – готельні системи мало відрізняються один від одного. Всі вони вмють управляти номерним фондом, розподіляти наряди покоївкам, обмінюватися даними з електронними замками і т.д. Відмінності

проявляються на рівні особливостей реалізації тих чи інших функцій, підтримуваних інтерфейсів і додаткових можливостей.

Проведемо порівняльний аналіз АСУ готелю, що використовується більшістю готельних підприємств в Україні (див. табл. 3).

Таблиця 3. Відмітні особливості автоматизованої системи управління готелю

Критерії \ АСУ готелю	<i>ProHotel</i>	<i>B52 Oмель</i>	<i>SuperHotel</i>	<i>SmartHotel</i>	<i>Едельвейс</i>	<i>Servio</i>	<i>Shelter</i>	<i>Oмель-2.3</i>	<i>Fidelio</i>	<i>Еpitome</i>	<i>Opera</i>	Разом
Зв'язок з клієнтами		+	+	+					+	+	+	6
Система управління якістю							+		+	+	+	4
Свобода персоналу в прийнятті рішень									+	+	+	3
Вибір функціональних модулів	+	+					+		+	+	+	6
Зв'язок із зовнішніми системами		+			+	+	+	+	+	+	+	8
Автоматизація ресторану			+	+	+	+	+	+	+	+	+	9
Можливість використання міні-готелями	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	10
Безперебійність роботи						+		+				2
Віддалений доступ	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	11
Разом	3	5	4	4	3	5	6	5	8	8	8	-

*розроблено автором

Аналізуючи дані таблиці 3, можемо дійти висновку, що більшість АСУ готелів можуть бути інтегровані із зовнішніми системами, мають у своєму складі модуль (програмне забезпечення) автоматизації ресторану, можуть використовуватися міні-готелями, мають віддалений доступ.

Як слідує з таблиці, не всі представлені АСУ готелю побудовані за модульним принципом. Адже така побудова передбачає можливість керівництва готелю не переплачувати за «зайві» функції програми і придбати лише необхідні.

За рейтинговою шкалою кращими все ще є АСУ готелю США.

Слід відмітити, що функціональна частина різних систем подібна, різниця полягає лише в підході до вирішення однакових задач. При цьому особлива цінність АСУ полягає в інтеграції засобів автоматизації в глобальні системи та з різними суміжними програмно-апаратними комплексами:

- бухгалтерською системою;
- системою складського господарства;
- системою управління рестораном;
- системою віддаленого бронювання та іншими [1, с. 16].

Висновки. Отже, для більшості готелів України, впровадження автоматизованих систем управління є необхідним і вже стало реальним фактором, вкрай важливим для успішного розвитку бізнесу. Як в усьому світі, так і в Україні, використання сучасних АСУ стає засобом конкурентної боротьби готелів.

Їх цінність можна розглядати у двох площинах:

1) у процесах, які автоматизуються. Автоматизація процесів функціонування систем дозволяє активувати виконання щоденних завдань персоналу і керівництва готелю. При цьому досягається взаємозв'язок між різними підрозділами готелю і можливості зловживань персоналу скорочуються до мінімуму. Контроль може здійснюватися в режимі реального часу, тому керівник має можливість приймати коректні і своєчасні рішення;

2) даних, які акумулюються під час роботи. Крім функцій управління, системи пропонують додаткові можливості підвищення рівня сервісу для клієнтів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Иванов В. В., Волов А. Б. Формування системи управління готельним підприємством / В. В. Иванов, А. Б. Волов // П'ять зірок. – 2001. – №12. – С. 12 – 18.
2. Нечаюк Л. І., Телеш Н. О. Готельно-ресторанний бізнес: менеджмент: Навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / Л. І. Нечаюк, Н. О. Телеш // Центр навчальної літератури; київський національний ун-т культури і мистецтв. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 346 с.
3. Мних Є. В. Економічний аналіз діяльності підприємства: підручник [Електронний ресурс] / Є. М. Мних. – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/1663111641846/ekonomika/ekonomichniy_analiz_-_mnih_yev
4. Мунін Г. Б. Сучасні ефективні інформаційні технології управління операціями в сучасному готельному комплексі / Г. Б. Мунін // Формування ринкових відносин в Україні. Збірник наукових праць. – 2012. – №16. – С. 74 – 89.
5. Мунін Г. Б., Зміюв А. О., Зінов'єв Г. О., Самарцев Є. В., Гаца О. О., Максимець К. П., Роглев Х. Й. Управління сучасним готельним комплексом: Навч. пос. / За ред. С.І. Дорогунцова. – К.: Ліра-К, 2015. – с. 311.
6. Плищенко К. А. Формування організаційних факторів конкурентних переваг підприємства в ринковому середовищі / К. А. Плищенко // Інноваційна економіка. – 2011. – № 3. – С. 93 – 95.
7. Філіповський К. В. Використання сучасних інформаційних технологій в туристичній галузі України / К. В. Філіповський // Економіка. – 2014. – №27. – С. 61 – 62.
8. Шматько В. Л. Використання сучасних інформаційних технологій у туристичній галузі / В.Л. Шматько // Торгівля і ринок України. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2010. – Вип.30, т.1. – С.143-148.

АННОТАЦІЯ

ВНЕДРЕНИЕ ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В МЕНЕДЖМЕНТ ГОСТИНИЧНОГО ПРЕДПРИЯТИЯ: АВТОМАТИЗИРОВАННЫЕ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ ОТЕЛЯ

Гостинично-ресторанный бизнес в Украине является высокодоходной отраслью, которая динамично развивается. Успехи ведущих мировых гостинично-ресторанных комплексов заключаются в обеспечении высокого качества услуг, их быстрому обновлению, снижению издержек и интеграции усилий персонала связанные с тем, что в них созданы высокоэффективные системы управления. Анализ характеристики как туристского рынка, так и мировых достижений в теории и практике управления, имеет большое значение для эффективной управленческой политики отеля. Эти общие тенденции должны учитываться в отечественной практике управления гостинично-ресторанным бизнесом.

Влияние информационных технологий на управление готельным предприятием огромно, поскольку напрямую связано с повышением эффективности работы как каждого менеджера в отдельности, так и фирмы в целом. Они напрямую влияют на конкурентноспособность современного рынка.

Целью статьи является изучение всех аспектов участия информационных технологий в управлении современным гостиничным комплексом.

Теоретическую и методологическую основу научного поиска составляют труды отечественных и зарубежных ученых по вопросам внедрения и использования систем автоматизации управления гостиничным предприятием.

Установлено, что использование гостиничными комплексами автоматизированных систем управления, способствует повышению эффективности обслуживания, усилению оперативности и интенсивности операционно-технических процессов хозяйственной деятельности. Несомненным является экономическая выгода от их внедрения и экономический эффект от их использования.

Научная новизна работы заключается в том, что на основе анализа функциональных возможностей АСУ отечественных и зарубежных производителей определено какие из них способны лучше отвечать требованиям эффективного управления современным отелем.

Ключевые слова: *информационные технологии, автоматизированная система управления, автоматизация гостиницы, программные модули, управление предприятием гостиничного бизнеса.*

SUMMARY

INTRODUCTION OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN THE MANAGEMENT OF HOTEL ENTERPRICES: AUTOMATED HOTEL MANAGEMENT SYSTEM

Hotel and restaurant business in Ukraine is highly profitable industry that is developing dynamically. The successes of the world's leading hotel and restaurant complex is based on the providing of high quality services, their rapid updates, reducing costs and efforts integration related to personnel that they have created due to highly effective

management system. The analysis of characteristics concerning the tourism market and the world achievements in the theory and practice of management is essential for the effective management of the hotel policy. These general trends should be considered in the national practice management of hotel and restaurant business.

The impact of information technologies on hotel management is huge, as it is directly related to the increase in efficiency of each manager individually and the hotel in general. They directly affect the competitiveness in the market today.

The aim of the article is to study all the aspects of information technologies participation in the management of modern hotel complex.

Theoretical and methodological basis of the scientific research has been grounded on domestic and foreign scholars' works on the implementation and use of automated system of hotel business management.

It has been established that the use of hotel complex automated control systems improves the service efficiency, increases the speed and the intensity of the operational and technical processes of business. Doubtlessly its implementation leads to an economic benefit and economic impact of their use.

Scientific novelty has been based on the analysis of functional capabilities of ASM of domestic and foreign manufacturers and it has been identified that they are the best to meet the requirements of a modern hotel management.

Keywords: information technologies, automated control system, hotel management system, hotel software modules, enterprise management of hotel business.

УДК 336.71

ВАЛЮТНО-КУРСОВА ПОЛІТИКА НБУ ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

ГЛАДИНЕЦЬ Н. Ю., ЛЕВКО Д.В.
Мукачівський державний університет

В умовах нестабільної економіки питання формування та ефективної реалізації валютно-курсової політики набуває особливого значення. Науково обґрунтована організація процесу валютного регулювання, формування та вибір оптимального режиму валютного курсу та реалізація ефективної валютної політики є основою фінансової стабільності національної економіки. Проте, сучасні реалії вносять свої корективи у функціонування всієї кредитно-банківської системи країни в цілому та валютно-курсової політики зокрема. Тому дане питання є надзвичайно актуальним.

Мета полягає у оцінці валютно-курсової політики НБУ, як потужного інструменту регулювання національної економіки.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань у процесі дослідження використано методи теоретичного узагальнення та системного аналізу, що дозволило дослідити сутність поняття «валютно-курсова політика». З використанням економіко-математичних методів, зокрема структурного аналізу та аналізу рядів динаміки, здійснено оцінку валютно-курсової політики. Це дозволило дослідити існуючі тенденції на валютному ринку країни та обґрунтувати пріоритети при формуванні валютно-курсової політики НБУ як інструменту регулювання економіки.

Результати дослідження. Аналізуючи, систематизуючи і узагальнюючи наукові праці вчених, було розглянуто існуючі погляди щодо визначення поняття «валютно-курсова політика». У статті проаналізовано окремі аспекти реалізації валютно-курсової політики НБУ як інструменту регулювання економіки, визначено основні засади здійснення валютного регулювання, проведено аналіз динаміки валютного курсу основних валют щодо української гривні. Встановлено, що валютно-курсова політика НБУ протягом останніх років здійснювалася у складних умовах політичної, економічної та банківської кризи і спрямовувалася на якнайшвидше подолання її наслідків. Окреслено основні шляхи досягнення економічної стабілізації через ефективне управління валютно-курсовою політикою НБУ. Зокрема, наголошено, що запровадження у вітчизняну практику таргетування валютного курсу, спрямованого на помірну ревальвацію гривні, виступає найбільш ефективною стратегією валютно-курсової політики, здатною позитивно вплинути на економічний розвиток країни та забезпечити ефективність функціонування валютного ринку України.

Наукова новизна результатів дослідження визначається обґрунтованими пропозиціями щодо забезпечення економічної стабільності шляхом ефективного валютно-курсового регулювання.

Практична значущість результатів дослідження. Запропоновані заходи дозволять мінімізувати валютні ризики та забезпечити ефективність реалізації валютно-курсової політики НБУ.

Ключові слова: валюта, валютний курс, валютний ризик, валютно-курсова політика НБУ, валютне регулювання, валютний ринок.